

1758

Dons, Peder Nielsen Snedker

Af: Poul Lindholm

Fra: Landsbyen Dons, Kolding 1922

Gård nr. IV.

a. Den oprindelige gård.

Gård nr. IV er den, Hans Hår Ravn nu har og den ligger, hvor den altid har ligget.

....

....

Ved udskiftningen 1772 fik garden følgende marker: 1) den mark øst for Dons mølle, som nu har matr.nr. 4c, 2) en lod lidt nord for byen, strækkende sig fra landevejen til Almind skel, 3) en lille lod øst for byen, 4) en stor lod syd for byen, vest for landevejen, grænsende mod syd til Rådvad, samt 5) en lille lod sydvestligst i marken, syd for Søndersø.

Niels Hansen Lynggård solgte 1784 gården til en snedker ved navn Niels Hansen, almindelig kaldet Niels Snedker. Skødet kom dog til at lyde på Niels Snedkers søn, Peder Nielsen (Snedker), vel sagtens for at spare omkostninger ved et nyt skødes udstedelse siden. Niels Snedker døde 1792, og sønnen overtog da gården. Året efter giftede han sig med Kirsten Holgersdatter Hår fra Skovgård.

Peder Snedker eller Peder Nielsen Dons, som han altid skrev sig for, øgede gårdens areal meget. Ved assessor Borrebyes auktion 1793 købte han parcellerne 9 og 10, norden for Lilballe vej. Det er det, der nu kaldes Søndermarken. På disse to parceller hvilede en afgift af 4 lpd. hø årlig til Dons mølle, men 22. Januar 1805 kvitterer mølleren, at han en gang for alle har fået betaling.

I 1799 købte han af Peder Hansen på gård nr. 11 den såkaldte Østerlod fra den nedlagte Seestgård, og året efter købte han af samtlige selvejergårdmænd i Almind by et risskifte i Hans Conradsens lod på byens vestermark. 1804 købte han endvidere af Jens Michelsen i Lilballe et skovskifte, der kaldtes Langeng.

Peder Snedkers ry som håndværker lever endnu, og han har vist også været en dygtig landmand, men penge forstod han nok ikke at samle, ti da han døde 1806, kun 48 år gammel, efterlod han sin enke i den yderste armod. Fire måneder efter hans død giftede hun, der da var 45 år, sig med den 20årige Christian Henrichsen Raun, en søn af. Henrich Christensen Raun på gård nr. VII.

Han optog sin formands stamnavn og skrev sig altid for Christian Dons. Med ham fik gården sin dygtigste og betydeligste mand. Han sad meget småt i det til at begynde med, men arbejdede sig efterhånden frem til solid velstand, hvortil vel også hans andet giftermål hjalp ham. Kirsten Holgersdatter døde nemlig 1814, og han blev 5 måneder senere gift med den attenårige Mette Marie Bertelsdatter fra Landerupgaard.

....